

National 5
Unit
Specification

Aonad Àireamhachd (Nàiseanta 5)

SCQF: ìre 5 (6 puingeann creideis SCQF)

Còd Aonaid: ri thighinn

Cnàmhan an Aonaid

'S e amas coitcheann an Aonaid seo sgilean àireamhach agus làimhseachadh fiosrachaidh luchd-ionnsachaidh a leasachadh gus ceistean làitheil mu àireamh, airgead, uair agus tomhas fhuasgladh. Aig an ìre seo, bidh feartan iom-fhillte aig ceistean làitheil agus bidh iad ann an suidheachaidhean air nach bi an neach-ionnsachaidh eòlach. Mar a dhèiligeas luchd-ionnsachaidh ri ceistean làitheil, co-dhùnaidh iad dè na sgilean àireamhachd agus làimhseachadh fiosrachaidh a chuireas iad an sàs agus mar a chleachdas iad na sgilean sin le tomhas iomchaidh de chinnteachd. Cuideachd, eadar-mhìnichidh luchd-ionnsachaidh dàta grafaigeach agus cleachdaidh iad an t-eòlas agus an tuigse a th' aca air coltachd gus fuasglaidhean a chomharrachadh do cheistean làitheil mu airgead, uair agus tomhas. Cleachdaidh luchd-ionnsachaidh na fuasglaidhean aca gus co-dhùnaidhean a dhèanamh agus a dhìon.

Bidh luchd-ionnsachaidh a choileanas an t-Aonad seo comasach air:

- 1 sgilean àireamhach a chleachdadh gus ceistean làitheil mu airgead/uair/tomhas fhuasgladh
- 2 dàta grafaigeach agus suidheachaidhean sa bheil coltachd a' nochdadh eadar-mhìneachadh, gus ceistean làitheil mu airgead/uair/tomhas fhuasgladh

'S e seo Aonad riatanach de Chùrsa Matamataig Sgilean-beatha Nàiseanta 5 agus tha e cuideachd ri fhaotainn mar Aonad air leth. Bu chòir an Sònrachadh Aonaid a leughadh còmhla ri *Notaichean Taic an Aonaid*, anns a bheil comhairle agus stiùireadh air lìbhrigeadh, dòighean measaidh agus leasachadh air sgilean airson ionnsachadh, sgilean airson beatha agus sgilean airson obair. Tha eisimpleirean de shlatan-tomhais airson an Aonaid seo rim faighinn anns a' *Ghoireas Measaidh Nàiseanta*.

Ann an *Sònrachadh Measadh a' Chùrsa* airson Cùrsa Matamataig Sgilean-beatha Nàiseanta 5 tha tuilleadh fiosrachaidh riatanach air còmh-dachadh a' Chùrsa airson luchd-ionnsachaidh a tha a' gabhail an Aonaid seo mar phàirt de Chùrsa Matamataig Sgilean-beatha Nàiseanta 5.

Ìre tòiseachaidh

Gheibhear a-steach don Aonad seo le cead an ionaid. Ge-tà, bhiodh dùil gum biodh luchd-ionnsachaidh air na sgilean, an t-eòlas agus an tuigse riatanach fhaighinn bho aon no barrachd de na teisteanasan a leanas no feadhainn cho-ionann, agus/no eòlas co-ionann:

- ◆ Cùrsa Matamataig Sgilean-beatha Nàiseanta 4 no Aonadan bhon Chùrsa
- ◆ Cùrsa Matamataig Nàiseanta 4 no Aonadan bhon Chùrsa
- ◆ Aonad Àireamhachd (Nàiseanta 4)
- ◆ Sgilean Bunaiteach Àireamhachd (ìre 4 SCQF)

Co-ionannachd agus in-ghabhail

Tha an *Sònrachadh Aonaid* seo air a dhealbhadh gus dèanamh cinnteach nach eil bacaidhean neo-riatanach ann ro ionnsachadh no measadh. Bu chòir feumalachdan luchd-ionnsachaidh fa leth a thoirt fa-near nuair a thatar a' planaigeadh eòlasan ionnsachaidh, a' taghadh dòighean measaidh no a' cnuasachadh air fianais eile. Airson fiosrachadh a bharrachd, seall air *Notaichean-taic an Aonaid*.

Slatan-tomhais

Builean agus slatan-tomhais measaidh

Buil 1

Bidh aig an neach-ionnsachaidh ri:

1 Sgilean àireamhach a chleachdadh gus ceistean làitheil mu airgead/uair/tomhas fhuasgladh le bhith:

- 1.1 A' taghadh agus a' cleachdadh comharradh agus aonadan àireamhach iomchaidh
- 1.2 A' taghadh agus a' dèanamh obrachaidhean
- 1.3 A' clàradh thomhasan a' cleachdadh sgèile air ionnsramaid
- 1.4 Ag eadar-mhìneachadh thomhasan agus toraidhean obrachaidhean gus co-dhùnaidhean a dhèanamh
- 1.5 A' dìon cho-dhùnaidhean stèidhte air toraidhean thomhasan no obrachaidhean

Buil 2

Bidh aig an neach-ionnsachaidh ri:

2 Dàta grafaigeach agus suidheachaidhean sa bheil coltachd a' nochdadh eadar-mhìneachadh, gus ceistean làitheil mu airgead/uair/tomhas fhuasgladh le bhith:

- 2.1 A' togail dàta à co-dhiù trì riochdan grafaigeach eadar-dhealaichte agus ga eadar-mhìneachadh
- 2.2 A' dèanamh agus a' dìon cho-dhùnaidhean a' cleachdadh fianais bho eadar-mhìneachadh air dàta
- 2.3 A' dèanamh agus a' dìon cho-dhùnaidhean stèidhte air coltachd

Fianais Riatanach airson an Aonaid

Bu chòir do luchd-measaidh breithneachadh dreuchdail, eòlas agus fèin-fhiosrachadh cuspaireil, agus tuigse mun luchd-ionnsachaidh aca, a chleachdadh gus socrachadh air na dòighean as iomchaidh air fianais fhaighinn agus na suidheachaidhean agus na co-theacsaichean anns an tèid an cleachdadh. Bu chòir dhaibh dèanamh cinnteach gu bheil fianais gu leòr ann air comas a bhith a' cleachdadh sgilean àireamhach, agus a bhith ag eadar-mhìneachadh dàta agus shuidheachaidhean sa bheil coltachd a' nochdadh bho na Builean agus na Slatan-tomhais Measaidh, a leigeas leotha breithneachadh a bheil an neach-ionnsachaidh air an t-Aonad a choileanadh.

Bu chòir do luchd-mheasaidh breithneachadh dreuchdail a chleachdadh gus creideas a thoirt do luchd-ionnsachaidh airson tomhas iomchaidh de mhionaideachd. 'S dòcha gum bi seo a' ciallachadh creideas a thoirt airson fhuasglaidhean a tha neo-choileanta no mearachdach gu h-àireamhach, ach a sheallas dòigh-obrach ceart, agus mar sin a sheallas an t-eòlas agus an tuigse riatanach air na pròiseasan àireamhach agus làimhseachadh dàta a tha na lùib.

Feumaidh obair bho cho-theacsaichean mu airgead, uair agus tomhas a bhith am measg na fianais airson nam Builean.

Airson Buil 1, feumaidh ceistean làitheil:

- ◆ co-theacsaichean a chleachdadh a bhios ùr don neach-ionnsachaidh, 's e sin neo-ghnàthach no gun iad a bhith eòlach orra mar phàirt de theagasg agus ionnsachadh
- ◆ a bhith air an toirt don neach-ionnsachaidh còmhla ri stuthan taic buntainneach gus a chuideachadh ris a' cheist eadar-mhìneachadh
- ◆ cothroman a thoirt airson obrachaidhean anns a bheil: àireamhan slàn, bloighean, deicheadan, ceudadan, foirme sìmplidh, co-mheas agus co-chuid dhìreach no neo-dhìreach. Air an toirt còmhla, tha fianais airson na leanas a dhìth anns na h-obrachaidhean; cur-ris, toirt-air-falbh, iomadachadh agus roinneadh
- ◆ goireasan iomchaidh mar àireamhair no teicneòlasan eile a cheadachadh far am biodh iad ri fhaotainn gu h-àbhaisteach anns na suidheachaidhean làitheil anns a bheil an t-obrachadh ga dhèanamh

Airson Buil 2, bu chòir riochdan grafaigeach na leanas a ghabhail a-steach:

- ◆ clàr le co-dhiù còig seòrsaichean fiosrachaidh
- ◆ clàr mar clàr-cholbhan coimeasach no fillte, clàr-cholbhan le sgèile mheallta no clàr-cearcaill gun luachan
- ◆ graf mar graf-loidhne-atharrachaidh, graf-loidhne coimeasach, no graf-loidhne
- ◆ far a bheil pàirt dhen axis a dhìth no far a bheil an sgèile meallta
- ◆ diagram mar diagram-sgapte, diagram stoc-is-duilleach cùl-ri-cùl, no map

Tha iomadh dòigh anns an gabh fianais airson an Aonaid fhaighinn. Faodar fianais a chruinneachadh a' cleachdadh mheasaidhean eadar-dhealaichte agus barrachd air aon cho-theacsa airson gach Buil; air neo faodar a chruinneachadh airson an Aonaid air fad le aon mheasadh agus aon cho-theacsa. Ma thèid an dàrna dòigh a chleachdadh, feumaidh e bhith follaiseach ciamar a tha an fhianais a' còmhachadh gach Buil.

Tha eisimpleirean de mheasadh rim faighinn anns a' *Ghoireas Measaidh Nàiseanta*. Tha comhairle agus stiùireadh air dòighean measaidh air an toirt seachad ann an *Notaichean-taic an Aonaid*.

Leasachadh sgilean airson ionnsachadh, sgilean airson beatha agus sgilean airson obair

Tha sgilean àireamhachd coitcheann ann an *Skills Framework: Skills for Learning, Skills for Life and Skills for Work* le SQA. Tha an t-Aonad Àireamhachd (Nàiseanta 5) bunaichte air an fhrèam seo agus còmhdaichidh luchd-ionnsachaidh na prìomh sgilean àireamhachd gu lèir. Seo na prìomh sgilean àireamhachd:

2. Àireamhachd

- 2.1 Pròiseasan-àireamhan
- 2.2 Airgead, uair agus tomhas
- 2.3 Làimhseachadh fiosrachaidh

Tha dùil gun leasaich luchd-ionnsachaidh sgilean farsaing, coitcheann tron Aonad seo cuideachd. Tha na sgilean a bhios luchd-ionnsachaidh a' leasachadh agus a' leudachadh tron Aonad stèidhte air *Skills Framework: Skills for Learning, Skills for Life and Skills for Work* le SQA agus tha iad bho na prìomh raointean sgilean gu h-ìosal. Feumar iad seo fhighe a-steach don Aonad far a bheil cothroman iomchaidh ann.

5 Sgilean smaoineachaidh

- 5.3 A' cleachdadh
- 5.4 A' dèanamh anailis agus a' luachadh

Tha leudachadh air na sgilean seo ri fhaighinn ann an *Skills Framework: Skills for Learning, Skills for Life and Skills for Work* le SQA. Bu chòir ìre nan sgilean sin a bhith a rèir ìre SCQF an Aonaid agus a rèir sònrachadh na h-ìre SCQF. Tha tuilleadh fiosrachaidh mu bhith a' fighe a-steach sgilean airson ionnsachadh, sgilean airson beatha agus sgilean airson obair ri fhaighinn ann an *Notaichean-taic an Aonaid*.

Fiosrachadh rianachd

Foillsichte: Giblean 2013 (dreach 1.0)

Sàr-chlas: ri thighinn

Eachdraidh atharraichean ann an Sònrachadh an Aonaid Nàiseanta

Dreach	Iomradh air an atharrachadh	Ughdarraichte le	Deit

© Ùghdarras Theisteanas na h-Alba 2013

Faodar an sònrachadh seo ath-riochdachadh gu h-iomlan no ann am pàirt airson adhbharan foghlaim fhad 's nach fhaighear prothaid bhon ath-riochdachadh, agus, ma thèid pàirt dheth ath-riochdachadh, gun tèid aithne a thoirt don tùs. Faodar lethbhreacan a bharrachd den t-Sònrachadh seo a luchdachadh a-nuas bho làrach-lìn SQA.
www.sqa.org.uk.

Thatar a' moladh gun coimhead sibh air làrach-lìn SQA: www.sqa.org.uk a dhèanamh cinnteach gur e an dreach às ùire den t-Sònrachadh Aonaid a tha sibh a' cleachdadh.